

Warszawa, 2 czerwca 2022 r.

dr hab. Piotr Przybysz, prof. UW
Katedra Prawa i Postępowania Administracyjnego
Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytet Warszawski

Recenzja dorobku naukowego dr Arkadiusza Cudaka, w tym monografii naukowej „Zarzut w sprawie egzekucji administracyjnej”, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2021, ss. XLIX, s. 472 oraz pozostałego dorobku i aktywności naukowej.

W związku z wyznaczeniem mnie przez Radę Doskonałości Naukowej do roli recenzenta dorobku naukowego w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne oraz powołaniem przez Komisję Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie nauki prawne do składu komisji habilitacyjnej w postępowaniu habilitacyjnym doktora Arkadiusza Cudaka - przedkładam niniejszą recenzję.

Podstawę prawną sporządzenia niniejszej recenzji stanowią przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 574 ze zm.) oraz ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r., poz. 1669 ze zm.) wraz z aktami wykonawczymi do nich.

Osiągnięciem naukowym wskazanym przez Habilitanta jako podlegające ocenie, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 lit. a) ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce jest monografia naukowa „Zarzut w sprawie egzekucji administracyjnej”, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2021, ss. XLIX, s. 472, którą poddaję ocenie w poniższej części niniejszej recenzji, zanim dokonam oceny Jego pozostałego dorobku naukowego i aktywności naukowej.

Monografia „Zarzut w sprawie egzekucji administracyjnej” została wydana przez Wydawnictwo C.H. Beck, które zostało wskazane na pozycji 623 (Unikatowy Identyfikator Wydawnictwa 66800) w komunikacie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie wykazu wydawnictw publikujących recenzowane monografie

naukowe, ogłoszonym na podstawie art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Został zatem spełniony wymóg dotyczący wydania monografii naukowej przez wydawnictwo, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Monografia „Zarzut w sprawie egzekucji administracyjnej” stanowi pierwsze w krajowej literaturze przedmiotu mające charakter monograficzny opracowanie instytucji zarzutu zobowiązanego w sprawie egzekucji administracyjnej. Wprawdzie w dorobku doktryny krajowej odnaleźć można rozważania dotyczące instytucji zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej, ale albo odnoszą się one do wyodrębnionych zagadnień tej instytucji procesowej albo analizują tę instytucję w ramach szerszych rozważań na temat środków prawnych lub mają one charakter podręcznikowy.

Temat rozprawy jest ważny poznawczo zarówno z teoretycznego, jak i praktycznego punktu widzenia. Wpisuje się ona w ten nurt rozważań, który skupia się na problematyce ochrony jednostki (zobowiązanego) przed naruszeniami prawa dokonywanymi przez organy administracji. Wartość poznawczą monografii zwiększa fakt uwzględnienia w niej istotnych zmian prawnej regulacji zarzutu w ustawie z 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji wprowadzonych z dniem 30 lipca 2020 r. Pod wieloma względami zarzut według nowego stanu prawnego różni się od zarzutu sprzed nowelizacji. Niewątpliwie istnieje zatem potrzeba poddania ocenie i weryfikacji dotychczasowych wypowiedzi doktryny na temat zarzutu, jak i refleksji nad instytucją zarzutu uregulowaną na nowo. Powyższym oczekiwaniom odpowiadają trzy hipotezy badawcze zadeklarowane przez Habilitanta. Po pierwsze, stawia on hipotezę, że w wyniku zmiany charakteru zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej system środków obrony zobowiązanego stał się bardziej przejrzysty i efektywny. Po drugie, zgodnie z drugą hipotezą badawczą zmiana trybu wnoszenia i rozpoznawania zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej nie zwiększyła zakresu ochrony zobowiązanego. Trzecia hipoteza badawcza wskazuje na to, że zwiększenie zakresu ochrony praw zobowiązanego wymaga dalszych zmian stanu prawnego.

Pierwsza hipoteza badawcza jest związana z problemem badawczym o podstawowym znaczeniu, dotyczącym konstrukcji systemu środków prawnych w postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Wydaje się ona zatem jedynie pośrednio związana z problematyką badawczą zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej. Hipotezę tę należy jednak postrzegać jako wypowiedź na temat nowej, realizowanej przez ustawodawcę koncepcji zarzutu, wskazującą na

zasadniczą zmianę charakteru tej instytucji procesowej, która to zmiana oddziałuje w tak znaczący sposób na system środków prawnych, że skłania do nowej oceny jego konstrukcji. Pierwsza hipoteza badawcza wskazuje w mojej ocenie na problem badawczy, którego rozwiązaniu jest poświęcona monografia.

W tym kontekście treść drugiej hipotezy badawczej budzi poczucie niedosytu. Jeżeli punktem wyjścia dla określenia hipotezy roboczej uczynić zagadnienie zakresu ochrony zobowiązanego, to nie można skoncentrować się na kwestiach trybu wnoszenia i rozpoznawania zarzutu pomijając kwestie podstaw zarzutu oraz skutków jego uwzględnienia.

Trzecia hipoteza wydaje się oczywista. Skoro instytucja zarzutu jest przedmiotem regulacji prawnej, to zwiększenie zakresu ochrony zobowiązanego nie wydaje się możliwe bez zmiany stanu prawnego. Nadanie tej hipotezie waloru nieoczywistości jest możliwe poprzez wykazanie, że zwiększenie zakresu ochrony zobowiązanego może mieć miejsce w sposób inny, niż przez zmianę stanu prawnego. Habilitant nie prowadzi jednakże rozważań w tym zakresie.

Dobór metod badawczych należy ocenić pozytywnie. Podstawową metodą badawczą zastosowaną w monografii jest metoda dogmatyczna. Wykorzystanie tej metody jest oczywiste w sytuacji, gdy przedmiotem analiz są przepisy prawa normujące badaną instytucję zarzutu. W monografii wykorzystano również metodę empiryczną, uznając orzecznictwo sądów i trybunałów za materiał możliwy do zbadania z wykorzystaniem tej metody. Wykorzystanie również i tej metody znajduje uzasadnienie ze względu na przedmiot badań. Ponadto została wykorzystana metoda historyczna. Wprawdzie Habilitant nie wskazuje na wykorzystanie metody porównawczej, ale należy odnotować częste porównywanie regulacji ustawy o postępowaniu egzekucyjnym z odpowiednimi regulacjami kodeksu postępowania cywilnego.

Monografia „Zarzut w sprawie egzekucji administracyjnej” zawiera 7 rozdziałów poprzedzonych Wstępem i podsumowanych Zakończeniem (łącznie 472 strony) oraz Wykaz literatury (24 strony) i Wykaz orzecznictwa (11 stron). Każdy rozdział kończy się Wnioskami, co niewątpliwie jest zaletą.

Strukturę monografii należy ocenić jako prawidłową. Pierwsze dwa rozdziały mają charakter wprowadzający, to jest w rozdziale I przedstawiono środki zaskarżenia w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym, a w rozdziale II stosunek zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej do innych środków

zaskarżenia w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym. Dalsze rozdziały są poświęcone analizie poszczególnych elementów instytucji zarzutu, to jest: podmiotom uprawnionym do wniesienia zarzutu (rozdział III), terminowi, wymogom formalnym oraz sposobowi wnoszenia zarzutu (rozdział IV), podstawom zarzutu (rozdział V), trybowi rozpoznania zarzutu (rozdział VI). W rozdziale VII zostały przedstawione pozostałe zarzuty przewidziane w ustawie, to jest: zarzuty na oszacowanie dokonane przez poborcę skarbowego: zarzuty do opisu i oszacowania nieruchomości; zarzut w sprawie zabezpieczenia; zarzuty w sprawie jednolitego tytułu wykonawczego.

Istotne znaczenie ma przyjęty przez Habilitanta sposób rozumienia pojęcia „środek zaskarżenia”. Jest to instrument prawny przewidziany i uregulowany przez przepisy ustawowe, przysługujący zobowiązanemu oraz innym uczestnikom postępowania, mający na celu zweryfikowanie szeroko rozumianych działań organu egzekucyjnego lub wierzyciela i w konsekwencji zmierzający do ich uchylenia lub zmiany (s. 34, s. 36). Należy podzielić ocenę Habilitanta, że regulacja prawna środka zaskarżenia powinna przede wszystkim określać w miarę precyzyjnie przedmiot zaskarżenia (s. 35). Trudno jednak podzielić pogląd, że przedmiotem zaskarżenia jest aktywność lub brak aktywności mogący podlegać weryfikacji (s. 35). Mianowicie Habilitant w dalszych rozważaniach stwierdza, że przedmiotem zaskarżenia zarzutu jest treść oraz aktualność oświadczeń wierzyciela zawartych w tytule wykonawczym (s. 55-56). Wydaje się, że aktualność oświadczeń wierzyciela należy odnosić do kategorii stanu rzeczy, a nie do kategorii aktywności lub jej braku. W innym miejscu stwierdza, że przedmiotem zarzutu jest zasadność i dopuszczalność prowadzenia egzekucji administracyjnej (s. 243-244). Należy również odnotować stwierdzenie Habilitanta, że ustawodawca nie przewidział środków zaskarżenia w stosunku do tytułu wykonawczego (s. 327). Przywołać należy również stwierdzenie Habilitanta, że przedmiotem zarzutu nie jest konkretna czynność organu egzekucyjnego (s. 390). Nie jest zatem jasne stanowisko Habilitanta co do tego, jakiego rodzaju relacja występuje pomiędzy tytułem wykonawczym a zarzutem w sprawie egzekucji.

Zasadne wydaje się przyjęcie, że przedmiotem zaskarżenia może być zarówno aktywność (czynność) lub brak aktywności, jak i stan prawny (P. Przybysz, *Administracyjne środki prawne w postępowaniu egzekucyjnym w administracji*, Warszawa 2012, s. 212). Takie rozumienie przedmiotu zaskarżenia zmusza jednakże

albo do przyjęcia definicji środka zaskarżenia odmiennie od przyjętej przez Habilitanta, albo do posłużenia się innym pojęciem, niż pojęcie środka zaskarżenia.

Habilitant zalicza zarzut w sprawie egzekucji administracyjnej do środków zaskarżenia. Wskazuje, że w obecnym stanie prawnym przedmiotem zaskarżenia zarzutu jest tytuł wykonawczy, a dokładniej – treść oraz aktualność oświadczeń wierzyciela zawartych w tytule wykonawczym (s. 55-56). Stwierdzenia Habilitanta w tym zakresie należy oceniać jako zapowiedź bardziej szczegółowych rozważań na ten temat w dalszej części monografii.

Habilitant w dalszych rozważaniach posługuje się często pojęciem „przedmiot” środka zaskarżenia, co może budzić wątpliwość, czy np. określenie „przedmiot zarzutu” jest tożsame z określeniem „przedmiot zaskarżenia zarzutem”.

Pewien niepokój budzi stwierdzenie wypowiedziane w kontekście zagadnienia konkurencyjności środków zaskarżenia, że kolizja środków zaskarżenia może zachodzić w postępowaniu egzekucyjnym w administracji (s. 75). Sugeruje to, że wprowadzie Habilitant opowiada się za zasadą niekonkurencyjności środków zaskarżenia, ale dostrzega możliwość jej przełamania. Powstaje wątpliwość, czy zasada ta może być przełamana wyłącznie przez ustawodawcę (trudno kwestionować jednoznaczne brzmienie przepisów), czy również w procesie wykładni przepisów ustawy egzekucyjnej (dopuszczenie wyboru spośród dwóch czy więcej środków zaskarżenia w oparciu o wykładnię przepisu, który takiego wyboru wprost nie dopuszcza). Habilitant, jak wynika z dalszych rozważań, powołuje się na zasadę niekonkurencyjności środków zaskarżenia rozumianą w kategorięczny sposób, niedopuszczający wyjątków (zob. np. s. 105, 107 i nast., s. 131), a równocześnie zdaje się przyjmować to drugie stanowisko, skoro wskazuje na istnienie miejsc styecznych między różnymi środkami zaskarżenia (zob. s. 80). Należy zauważyć, że do tej pory w literaturze wskazywano na konieczność rozstrzygnięcia wątpliwości co do „zachodzenia” na siebie środków zaskarżenia poprzez wykładnię wykluczającą możliwość wniesienia jednego ze środków zaskarżenia. „Obszar sporny” nie był wówczas traktowany jako objęty tym drugim środkiem zaskarżenia. Notabene dostrzega to Habilitant analizując relacje między zarzutem a wnioskiem o umorzenie postępowania w stanie prawnym sprzed 30 lipca 2020 r. (s. 177).

Nie jest dla mnie zrozumiałe pomijanie kwestii odmienności przedmiotu zaskarżenia w zawartych w rozdziale drugim rozważaniach na temat relacji między

zarzutem a zażaleniem. W mojej ocenie jest to istotny element odróżniający zarzut od zażalenia.

Jako co najmniej niefortunne należy określić stwierdzenie, że w obecnie obowiązującym stanie prawnym zniesiono termin do wniesienia zarzutu (s. 79). W istocie rzeczy nadal jest ograniczona w czasie możliwość wniesienia zarzutu i sposób tego ograniczenia w dwóch przypadkach z trzech niewątpliwie został dokonany za pomocą terminu w klasycznym rozumieniu, to jest określono go jako okres rozpoczynający się w momencie wystąpienia określonego zdarzenia (zob. art. 33 § 5 ustawy egzekucyjnej).

Wątpliwości budzi używanie w monografii pojęcia strony postępowania egzekucyjnego (s. 121-122). W przeszłości było ono używane w ustawie egzekucyjnej oraz w literaturze, ale ustawodawca dawno temu z niego zrezygnował, zaś w literaturze podniesiono, że nie ma podstaw do przenoszenia do postępowania egzekucyjnego koncepcji strony postępowania wypracowanej w odniesieniu do jurysdykcyjnego postępowania administracyjnego.

W rozdziałach III-VII zostają poddane analizie poszczególne elementy instytucji zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej. Habilitant sięga zarówno do doktryny, jak i szeroko korzysta z dorobku orzecznictwa. Należy w tym miejscu podkreślić, że w dacie wydania monografii nie pojawiło się jeszcze orzecznictwo sądów administracyjnych dotyczące stanu prawnego obowiązującego od 30 lipca 2020 r., dlatego analizowane orzecznictwo dotyczy wcześniejszego stanu prawnego.

W trzecim rozdziale została podjęta problematyka legitymacji skargowej do wniesienia zarzutu.

Nie jest trafne stwierdzenie, że zobowiązany uzyskuje legitymację do wniesienia zarzutu dopiero od momentu dokonania pierwszej czynności egzekucyjnej (s. 212). Należy odnotować, że w rozdziale IV zawarto inny pogląd – o dopuszczalności wniesienia zarzutu od momentu wszczęcia egzekucji (s. 245).

Ustawowe określenie zarzutu jako wnoszonego w sprawie egzekucji sugeruje, że warunkiem wniesienia zarzutu jest wszczęcie egzekucji. W istocie rzeczy zobowiązany jest uprawniony do wniesienia zarzutu już od chwili doręczenia mu odpisu tytułu wykonawczego, która to czynność powoduje wszczęcie egzekucji, ale nie jest uważana za czynność egzekucyjną. Można nawet bronić twierdzenia, że zobowiązany jest uprawniony do wniesienia zarzutu już w chwili, gdy w jakikolwiek sposób dowiedział się o wszczęciu przeciwko niemu postępowania egzekucyjnego –

wszak ustawa egzekucyjna nie wskazuje momentu początku biegu terminu do wniesienia zarzutu.

Można odczuwać niedosyt z powodu braku rozważań na temat legitymacji skargowej zarządcy przedsiębiorstwa w spadku, który podobnie jak małżonek zobowiązanego wykonuje prawa i obowiązki zobowiązanego (art. 27d § 2 zdanie drugie i art. 28d § 2 zdanie drugie ustawy egzekucyjnej).

W rozdziale IV została poddana analizie problematyka terminu, wymogów formalnych oraz sposobu wnoszenia zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej.

Habilitant formułuje ocenę, że powierzenie wierzycielowi kompetencji do rozstrzygania o zasadności zarzutu osłabia pozycję prawną zobowiązanego (s. 263) oraz wzmacnia pozycję procesową wierzyciela kosztem praw zobowiązanego (s. 259). Równocześnie wypowiada pogląd, że w poprzednim stanie prawnym w przypadku wniesienia zarzutów w istocie rzeczy wierzyciel decydował o ich zasadności. Zatem zmiana organu właściwego do rozpatrzenia zarzutu nie jest tak rewolucyjną zmianą i niejako sankcjonuje wcześniejsze rozwiązanie, w ramach którego głównym decydentem był wierzyciel (s. 259). W sytuacji niewskazania przez Habilitanta praw zobowiązanego, które miałyby zostać osłabione w wyniku omawianej nowelizacji, bardziej zasadne wydaje się stanowisko o braku istotnego wpływu nowelizacji na relacje między prawami wierzyciela i zobowiązanego.

W rozdziale V przedstawiono zagadnienia podstaw zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej. Wyczerpującej analizie poddano kolejno podstawy zarzutu, w niektórych przypadkach wychodząc poza analizę przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Nadało to szerszą perspektywę prowadzonym rozważaniom, zwiększając ich wartość.

Rozważania zawarte w rozdziale V ponownie skłaniają do zastanowienia się nad przedmiotem zaskarżenia zarzutem w sprawie egzekucji. Jeżeli zaakceptować przywołane w monografii stanowisko przyjęte w orzecznictwie NSA, że okoliczności stanowiące podstawę zarzutu muszą stać się aktualne po wystawieniu tytułu wykonawczego, to po pierwsze, trudno uznać tytuł wykonawczy za przedmiot zaskarżenia, a po drugie, przedmiotem zaskarżenia byłby stan prawny, niekoniecznie będący wynikiem czynności wierzyciela lub organu egzekucyjnego.

W rozdziale VI poddano analizie tryb rozpoznania zarzutu. W szerokim zakresie przedstawiono tę problematykę w świetle przepisów obowiązujących przed 30 lipca 2020 r., co jest w pełni uzasadnione.

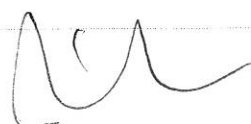

W rozdziale VII zostały przedstawione pozostałe zarzuty przewidziane w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Wątpliwości budzi zakres przedmiotu rozważań zawartych w rozdziale VII. Niewątpliwie zarzut w sprawie zabezpieczenia oraz zarzuty w sprawie jednolitego tytułu wykonawczego są związane z zarzutem w sprawie egzekucji. W sprawie zarzutu w sprawie zabezpieczenia stosuje się odpowiednio przepisy o zarzucie w sprawie egzekucji. Z tego punktu widzenia rozważania na temat sposobu stosowania w postępowaniu zabezpieczającym przepisów o zarzucie w sprawie egzekucji mogą pobudzać do głębszych przemyśleń na ich temat.

Z kolei zarzut wnoszony w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym na wniosek innego państwa mógł być wnoszony w poprzednim stanie prawnym (przed 30 lipca 2020 r.), ale w oparciu o niektóre tylko podstawy zarzutu. Poczynając od 30 lipca 2020 r. nie jest dopuszczalne w tego rodzaju postępowaniach wnoszenie zarzutu na podstawie przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w związku z czym rozważania na ten temat należałoby zakwalifikować jako mające znaczenie historyczne. Odrębną instytucję zarzutów w sprawie jednolitego tytułu wykonawczego stanowiącego podstawę do dochodzenia należności pieniężnych w państwie członkowskim unormowano natomiast w art. 46 i następnych ustawy z dnia 11 października 2013 r. o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych. Przepisy te stosuje się jednak nie w odniesieniu do egzekucji administracyjnej prowadzonej przez polskie organy egzekucyjne, ale do egzekucji administracyjnej prowadzonej przez właściwe organy innego państwa członkowskiego na podstawie jednolitego tytułu wykonawczego wystawionego przez polski organ. Zarzuty w sprawie jednolitego tytułu wykonawczego pełnią zatem funkcję ochronną analogiczną do funkcji zarzutu w sprawie egzekucji, ale są one wnoszone w odmiennej sytuacji. Uzasadnia to podjęcie tej problematyki w rozdziale VII. Rozdział ten jest jednak w takiej sytuacji, wbrew deklaracji Habilitanta, poświęcony przedstawieniu nie tylko zarzutów unormowanych w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Wątpliwości budzi natomiast celowość podjęcia w rozdziale VII analizy pozostałych środków zaskarżenia, które z zarzutem w sprawie egzekucji łączy jedynie termin „zarzut”. Bardziej uzasadnione wydaje się podjęcie tej problematyki w ramach rozdziału II.

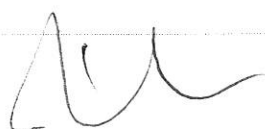
W Zakończeniu w zwięzły sposób podsumowano wyniki przeprowadzonych analiz w kontekście hipotez badawczych sformułowanych we Wstępie i uznano, że zostały one potwierdzone.

Dobór literatury oraz wybór materiału empirycznego w postaci orzeczeń sądowych należy ocenić jako prawidłowy.

Podniesione powyżej zastrzeżenia pozwalają na dyskurs naukowy skłaniając do zadawania dalszych pytań o teoretyczną konstrukcję zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej. Problem badawczy postawiony przez Habilitanta jest interesujący praktycznie i poznawczo, a jego rozwiązanie stanowi istotny wkład w rozwój dyscypliny, w której Habilitant ubiega się o nadanie stopnia. Uznaję zatem, że recenzowana monografia jako stanowiąca istotny wkład w rozwój nauk prawnych, będąc monografią naukową wydaną przez wydawnictwa ujęte w wykazie, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 lit a) ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, stanowić może podstawę dalszych działań zmierzających do oceny dorobku dr Arkadiusza Cudaka oraz nadania mu stopnia doktora habilitowanego.

Przechodząc do oceny pozostałego dorobku naukowego Habilitanta należy wskazać, że jest on zróżnicowany pod względem form wypowiedzi. Przedstawiony przez Habilitanta Wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny zawiera poza wyżej omówioną monografią 3 monografie naukowe (w tym 2 wydania rozprawy doktorskiej), 23 rozdziały w monografiach naukowych (kolejne wydania niektórych publikacji zostały wskazane jako odrębne publikacje), 14 artykułów naukowych (w tym 3 artykuły opublikowane przed uzyskaniem stopnia doktora; dwa artykuły zostały opublikowane w czasopiśmie niepunktowanym wg wykazu MEiN z dnia 21 grudnia 2021 r.).

Zasadniczym obszarem badawczym Habilitanta jest problematyka postępowania egzekucyjnego w administracji. Obszarem badawczym o charakterze komplementarnym w stosunku do tego obszaru badawczego jest problematyka środków zaskarżenia w sądowym postępowaniu cywilnym, a w szczególności problematyka skargi na czynności komornika. Badania w tym zakresie prowadził Habilitant jeszcze w okresie przed uzyskaniem stopnia doktora i kontynuował je również później. Należy dodać, że rezultatem tych badań jest rozprawa doktorska Habilitanta nosząca tytuł: Skarga na czynności komornika.

Trzecim obszarem zainteresowań badawczych, niewątpliwie związanym z pełnieniem przez Habilitanta urzędu sędziego NSA, jest problematyka postępowania sądowoadministracyjnego.

Podsumowując uważam, że dorobek publikacyjny dra Arkadiusza Cudaka spełnia cechę dorobku znaczącego w rozumieniu wymogów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Przechodząc do oceny aktywności Habilitanta w życiu naukowym należy wskazać, że w latach 2011-2021 wygłosił on referaty na 15 konferencjach naukowych lub naukowo-szkoleniowych. Aktywność tę również należy ocenić jako spełniającą wymagania ustawowe.

Podsumowując niniejszą recenzję uważam, że dorobek dra Arkadiusza Cudaka jest znaczący i obejmujący różne wątki badawcze. Dorobek ten jest zróżnicowany co do formy. Recenzowany dorobek, tak pod względem ilościowym, jak i jakościowym, uznaję za znaczący w rozumieniu art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Konkludując pragnę podkreślić, że przy uwzględnieniu podniesionych uwag krytycznych wobec niektórych tez zawartych w monografii „Zarzut w sprawie egzekucji administracyjnej”, oceniam całościowo dorobek dra Arkadiusza Cudaka jako stanowiący znaczny wkład Habilitanta w rozwój nauk w zakresie dyscypliny nauki prawne.

Stwierdzam, że Habilitant wykazuje się istotną aktywnością naukową, spełnia tym samym wszystkie wymogi stawiane osobom ubiegającym się o nadanie stopnia doktora habilitowanego określone w art. 219 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. W związku z tym wnoszę o dopuszczenie dra Arkadiusza Cudaka do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego oraz o nadanie mu w razie pozytywnego wyniku tego postępowania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych.

